

12. Денис Кузнєцов: «Відбувається трансформація банківської таємниці» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua/business/1392128-denis-kuznecov-vidbuvaetsya-transformaciya-bankivskoyi-taemnici>
13. Вергун В. А. Глобальний рівень регулювання практики створення і діяльності офшорних зон і територій / Вергун В. А., Ступницький О. І. // Проблемы развития внешнеэкономических связей и привлечения иностранных инвестиций : региональный аспект : сб. науч. тр. / ред. Ю. В. Макогон [и др.]. – Донецк : ДНУ, 2012. – С. 60– 65.

СОЛЮМАХІНА О. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
старший викладач кафедри цивільного процесу

**ОБЪЯГ ФАКТОВ, ЯКИ ВХОДЯТЬ ДО ПРЕДМЕТА
ДОКАЗУВАННЯ В СПРАВАХ ЩОДО ОБМЕЖЕННЯ
ЦИВІЛЬНОЇ ДІЄЗДАТНОСТІ ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ**

Згідно з частини 1 ст. 3 ЦПК України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свої порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів. Сьогодні головним завданням судочинства є встановлення об'єктивної істини і винесення обґрунтованого рішення по кожній категорії справ. Цивільне судочинство базується на процесі доказування, і саме воно стоїть у центрі всього цивільного процесу, адже в ньому вирішуються спірні правовідносини — факти, які мають юридичне значення.

Для того, щоб винести правильне, обґрунтоване рішення у справі суд повинен дослідити коло фактів, які повинні бути встановлені у справі, саме вони становлять предмет доказування. В процесуальній науці ряд вчених приділили увагу цьому питанню, зокрема Є. В. Васьковський, І. В. Решетнікова, В. В. Комаров, М. К. Трсушніков, М. Й Штефан.

В літературі надаються визначення предмету доказування, зокрема Ф. Н. Фаткуллін розглядає це як сукупність усіх фактів та обставин, які мають значення для правильного вирішення справи [2, с. 48]. Це поняття деталізується положенням ч. 1 ст. 179 ЦПК України відповідно до якого, предметом доказування під час судового розгляду є факти, які обґрунтовують заявлені вимоги чи заперечення або мають інше значення для вирішення справи (причини пропуску строку позовної давності тощо) і підлягають встановленню при ухваленні судового рішення.

Обсяг юридичних фактів, які входять до предмету доказування для кожної категорії цивільних справ різний. Тому особливий інтерес

становлять справи окремого провадження, що відрізняються своєю правовою природою та особливостями порядку розгляду справ. У справах окремого провадження відсутній спір про право, а тому немає позову і сторін з взаємовиключними інтересами.

Щодо предмету доказування в справах щодо обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, то необхідно перш за все проаналізувати положення ст. 36 ЦК України в якій визначено, що підставами для обмеження цивільної дієздатності фізичної особи є психічний розлад, який істотно впливає на її здатність усвідомлювати значення своїх дій та (або) керувати ними та зловживає спиртними напоями, наркотичними засобами, токсичними речовинами тощо і тим самим ставить себе чи свою сім'ю, а також інших осіб, яких вона за законом зобов'язана утримувати, у скрутне матеріальне становище.

Виходячи з цього, до предмету доказування в цій категорії справ можна віднести факти, які будуть підставою для такого обмеження, а саме: факт існування психічного розладу у фізичної особи та зловживання спиртними напоями, наркотичними засобами, токсичними речовинами [3, с. 168].

Відповідно до Закону України «Про психіатричну допомогу» психічний розлад це розлад психічної діяльності (затмарення свідомості, порушення сприйняття, мислення, волі, емоцій, інтелекту чи пам'яті), який позбавляє особу здатності адекватно усвідомлювати навколишню дійсність, свій психічний стан і поведінку. За загальним правилом кожна особа, не має психічного розладу, доки наявність такого розладу не буде встановлено. Якщо судом розглядається справа про обмеження дієздатності особи, то необхідно встановити достатні дані, які будуть свідчити про наявність психічного розладу (довідка про стан здоров'я, документи, які видані лікувально-профілактичними закладами). На основі цих відомостей суд призначає судово-психіатричну експертизу, яка підтверджує або спростовує даний факт.

Щодо такої підстави як зловживання спиртними напоями, наркотичними засобами, токсичними речовинами тощо і тим самим ставить себе чи свою сім'ю, а також інших осіб, яких вона за законом зобов'язана утримувати, у скрутне матеріальне становище, то необхідно:

по-перше, встановити факт зловживання спиртними напоями чи речовинами — це систематичне, неодноразове і надмірне їх використання;

по-друге, встановити сам факт наявності сім'ї або інших осіб, яких вона за законом зобов'язана утримувати (особи за договором довічного утримання, батьки похилого віку тощо);

по-третє, встановити факт, що саме своїми діями, своєю поведінкою фізична особа ставить інших у скрутне матеріальне становище — тобто такий фінансовий стан, коли особа не може себе самостійно забезпечити необхідними їй для існування речами, товарами і послугами, і повністю або частково залежить від інших [1, с. 81–84]. Саме ця обставина

є дуже важливою для інституту сім'ї, основною метою якого є захист родинного благополуччя і майнових інтересів родини.

Зважаючи на те, що дана категорія справ відноситься до окремого провадження, то виникає перш за все необхідність судової констатації наявності юридичного факту, тому важливе значення має встановлення переліку всіх обставин, які складають предмет доказування. Наявність достатнього, повного обсягу фактів в справі є необхідних для неупередженого, обґрунтованого винесення правильного рішення по справі.

Список використаних джерел

1. Васильєва-Шаламова Ж. Підстави обмеження цивільної дієздатності фізичної особи та доказування їх наявності в цивільному судочинстві // Національний юридический журнал: теорія і практика. 2015. С. 81-84.
2. Фаткуллин Ф. Н. Общие проблемы процессуального доказывания / Ф. Н. Фаткуллин ; науч. ред.: Абрах Я. С. – 2-е изд., доп. – Казань : Изд-во Казан. ун-та, 1976. – 206 с.
3. Ясинок М. М. Особливості окремого провадження у цивільному процесуальному праві України (теоретико-правовий аспект): Монографія. – К.: Алерта, 2014. – 385 с.

ЯПІЦЬКА І. А.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук

НОВАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ У ФРАНЦІЇ

Влаштування дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків, є одним з основних викликів нашого часу. Міжнародний та український досвід, демонструють наявність різноманітних наукових концепцій можливих шляхів влаштування дітей даної категорії. Законодавство України та багатьох європейських країн в історичному аспекті досить близькі у регулюванні правовідносин з опіки та піклування, як форми влаштування дітей. Це обумовлено тим, що джерело такого регулювання ґрунтувалося на нормах римського права. Разом з тим, з урахуванням політичного, соціального, економічного розвитку різних держав норми законодавства про опіку та піклування були трансформовані.

Основною структурою захисту дитини у Франції є сім'я, в якій вона народилася й повинна мати можливість розвиватись. Французьке законодавство й більшість фахівців виступають за максимально тривале